

Πιέσεις ώστε να γίνει διαφορετική μετάφραση επίσημης ανακοίνωσης της Καγκελαρίας και να αντικατασταθεί η «λιτότητα» από την «εξυγίανση» καταγγέλλει ότι δέχτηκε η δημοσιογράφος του ΑΠΕ, Φαίη Ι. Καραβίτη.

Μάλιστα, όπως η ίδια αναφέρει, «για δεύτερη φορά σε διάστημα τεσσάρων μηνών – και πάντα με αφορμή ανταλλαγή επισκέψεων μεταξύ Πρωθυπουργού και Καγκελαρίου – προϊστάμενός μου στο ΑΠΕ-ΜΠΕ επικαλείται “δυσαρέσκεια της κυβέρνησης”. Υπενθυμίζω ότι την πρώτη φορά φθάσατε στο σημείο να με απειλήσετε και εγγράφως, επειδή αρνήθηκα να μεταδώσω “είδηση” η οποία αποδείχθηκε ψευδής.»

Ολόκληρη η επιστολή, προς τον πρόεδρο του ΑΠΕ-ΜΠΕ, Α. Σκυλάκο, με κοινοποίηση στο ΔΣ της ΕΣΗΕΑ - ΠΟΕΣΥ:

«Προς τον Πρόεδρο Δ.Σ. και Γεν. Διευθυντή ΑΠΕ-ΜΠΕ

κ. Αντώνη Σκυλλάκο

Βερολίνο, 14.4.2014

Κύριε Σκυλλάκο,

Λυπούμαι που αναγκάζομαι για μία ακόμη φορά να διαμαρτυρηθώ και επισήμως για την συμπεριφορά της Διεύθυνσης του ΑΠΕ-ΜΠΕ στο πρόσωπό μου. Το απόγευμα της Παρασκευής (11.4.2014) δέχθηκα τηλεφώνημα από τον συνάδελφο Αρχισυντάκτη Ιωάννη Νάνο, ο οποίος μου μετέφερε την «δυσαρέσκεια κύκλων της κυβέρνησης» για την απόδοση ανακοίνωσης της Καγκελαρίας σε σχέση με την επίσκεψη της γερμανίδας Καγκελαρίου Α. Μέρκελ στην Αθήνα.

Κατά τους «κύκλους», ο όρος «Sparmaßnahmen», ο οποίος αναφερόταν στην ανακοίνωση, έπρεπε να αποδοθεί ως «μέτρα εξυγίανσης» και όχι «λιτότητας», όπως είχα γράψει εγώ. Αμέσως έστειλα με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο τόσο στον κ. Νάνο όσο και στον Διευθυντή

Σύνταξης Πέτρο Δημητρόπουλο το πρωτότυπο κείμενο στα γερμανικά, αλλά, ως πρώτο δείγμα, και το λήμμα των όρων από το έγκυρο ηλεκτρονικό λεξικό «Linguee», το οποίο αποδίδει όρους σε πλαίσιο πραγματικών κειμένων.

Στα αγγλικά, ο όρος ήταν ξεκάθαρα «austerity measures», χωρίς αμφιβολία, δηλαδή, «μέτρα λιτότητας» και αναφερόταν μάλιστα σε κείμενα οικονομικοπολιτικά, με θέμα την Ευρωζώνη και την κρίση στην Ελλάδα.

Ουδεμία απάντηση έλαβα από κάποιον εκ των προϊσταμένων μου, για να πληροφορηθώ αργότερα ότι έχει ακολουθήσει διόρθωση, με αντικατάσταση του όρου «λιτότητα» από τον όρο «εξυγίανση». Η λέξη μάλιστα γράφτηκε στο νέο τηλεγράφημα επανειλημμένα έτσι ακριβώς, ανορθόγραφα. Το παράδοξο ωστόσο είναι ότι και το τηλεγράφημα-διόρθωση έφερε την υπογραφή μου, χωρίς καν να ενημερωθώ σχετικά, γεγονός δεοντολογικά το λιγότερο απαράδεκτο.

Χωρίς σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας να ενημερωθώ από κάποιον συνάδελφο, την Κυριακή (13.4.2013) πληροφορήθηκα έκπληκτη ότι το ΑΠΕ-ΜΠΕ εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία αιτιολογεί την διόρθωση που μετέδωσε, υποστηρίζοντας ότι «επρόκειτο περί ενός λάθους στη μετάφραση που το ΑΠΕ-ΜΠΕ όφειλε να διορθώσει».

Ως συντάκτρια του πρώτου τηλεγραφήματος, οφείλω λοιπόν κι εγώ να επισημάνω:

- Η διατύπωση στην ανακοίνωση της Καγκελαρίας, αναφέρει: «Ihr Besuch ist aber auch ein Signal, dass die Bundesregierung die erfolgreichen Sparmaßnahmen Griechenlands weiter unterstützen wird». Η μετάφραση του αποσπάσματος έγινε ως εξής: «Η επίσκεψή της όμως είναι και ένα μήνυμα ότι η γερμανική κυβέρνηση θα συνεχίσει να στηρίζει τα επιτυχή μέτρα λιτότητας της Ελλάδας». Η επίμαχη φράση «die erfolgreichen Sparmaßnahmen», κατά την άποψη της Διεύθυνσης του ΑΠΕ-ΜΠΕ, έπρεπε να μεταφραστεί ως «Μήνυμα ότι η γερμανική κυβέρνηση θα συνεχίσει να στηρίζει την πορεία εξυγίανσης στην Ελλάδα μεταφέρει η καγκελάρια Άγγελα Μέρκελ στην Αθήνα...». Στοιχειώδης γνώση της γερμανικής γλώσσας αρκεί προκειμένου να αντιληφθεί κανείς ότι η δεύτερη εκδοχή ουδεμία σχέση έχει με το γερμανικό κείμενο.

- Ως «μέτρα λιτότητας» μεταφράζει το «Sparmaßnahmen» και η γνωστή μηχανή μετάφρασης «Google Translate» (<http://translate.google.com/#de/el/Sparmaßnahmen>).

- Ως «austerity measures» αποδίδει τον όρο και η αγγλόφωνη υπηρεσία της Deutsche Welle,

στην οποία, υποθέτω, δεν μπορεί να καταλογιστεί άγνοια του γενικότερου πλαισίου στο οποίο τοποθετείται η γερμανική κυβέρνηση (<http://www.dw.de/greece-not-out-of-the-woods/a-17552774>).

-Οι όροι «Sparmaßnahmen» και «Sparprogramm», οι οποίοι, για ευνόητους λόγους, απαντώνται τα τελευταία χρόνια εξαιρετικά συχνά στον γερμανικό Τύπο και σε δηλώσεις γερμανών αξιωματούχων, αποδίδονταν ως τώρα τόσο από το ΑΠΕ-ΜΠΕ όσο και από το σύνολο των ελληνικών ΜΜΕ ως «μέτρα λιτότητας» και «πρόγραμμα λιτότητας» αντίστοιχα. Μπορείτε να ανατρέξετε στο αρχείο σας – ενδεχομένως να χρειαστεί να εκδώσετε μερικές δεκάδες διορθώσεις. Η δε «εξυγίανση», με την οικονομική/πολιτική έννοια, αποδίδεται συνήθως στα γερμανικά ως «Sanierung» ή και «Konsolidierung».

- Σε ό,τι αφορά, τέλος, την «πλειάδα μεταφραστών και γερμανομαθών» την οποία επικαλείστε, θα με ενδιέφερε να μάθω εάν οι εν λόγω μεταφραστές και γερμανομαθείς προτίθενται να εκτεθούν και επωνύμως με την άποψή τους.

Το ζήτημα ωστόσο δεν πιστεύω ότι αφορά την ακριβή ή όχι μετάφραση μιας επίσημης ανακοίνωσης της Καγκελαρίας, καθώς η απόδοση που επιλέχθηκε αποτελεί ξεκάθαρα πολιτική επιλογή και όχι ...προσήλωση στην γλωσσική ορθότητα.

Ανησυχητικότερο είναι το γεγονός ότι για δεύτερη φορά σε διάστημα τεσσάρων μηνών – και πάντα με αφορμή ανταλλαγή επισκέψεων μεταξύ Πρωθυπουργού και Καγκελαρίου – προϊστάμενός μου στο ΑΠΕ-ΜΠΕ επικαλείται «δυσαρέσκεια της κυβέρνησης». Υπενθυμίζω ότι την πρώτη φορά φθάσατε στο σημείο να με απειλήσετε και εγγράφως, επειδή αρνήθηκα να μεταδώσω «είδηση» η οποία αποδείχθηκε ψευδής (βλ. Επιστολές με αρ.Πρωτ. Β508 και Α530). Διερωτώμαι λοιπόν, εύλογα, εάν το ΑΠΕ-ΜΠΕ είναι ανεξάρτητος οργανισμός με αποστολή την έγκυρη ενημέρωση των ΜΜΕ ή μηχανισμός κυβερνητικής προπαγάνδας.

Εκφράζω λοιπόν την απογοήτευσή μου, όχι μόνο για το γεγονός της παρέμβασης αυτής καθεαυτής, αλλά και για την επιλογή της Διεύθυνσης του ΑΠΕ-ΜΠΕ, χωρίς καν να με ενημερώσει, να με διασύρει δημοσίως, αποδίδοντάς μου την ευθύνη για την «ανάγκη» να εκδοθεί δεύτερο τηλεγράφημα ως διόρθωση. Στην πραγματικότητα όμως ούτε αυτό θα έπρεπε να με ξαφνιάζει, καθώς η Διεύθυνση του Πρακτορείου ενάμιση χρόνο τώρα όχι μόνο δεν έχει ενδιαφερθεί να γνωρίσει τον ανταποκριτή του στο Βερολίνο, αλλά απαξιώνει να απαντήσει και σε σοβαρά υπηρεσιακά και εργασιακά ζητήματα που της έχουν τεθεί και παραμένουν άλυτα (πχ. εργασία μου επί επτά ημέρες την εβδομάδα χωρίς αμοιβή ή ρεπό επί 18 μήνες).

Κατόπιν τούτων, θα συμφωνήσετε, νομίζω, ότι οφείλω να υπερασπιστώ τόσο την επαγγελματική μου αξιοπρέπεια όσο και τα εργασιακά μου δικαιώματα. Η θέση του ανταποκριτή στο Βερολίνο, ειδικά αυτή την εποχή, είναι εξαιρετικά ευαίσθητη και απαιτητική και θα περίμενε κανείς ότι η Διεύθυνση του εθνικού Πρακτορείου Ειδήσεων θα επέλεγε, αν όχι να την κάνει ευκολότερη, τουλάχιστον να μην την υπονομεύει.

Για όλους αυτούς τους λόγους είμαι υποχρεωμένη να ενημερώσω τα συνδικαλιστικά όργανα του κλάδου.

Φαίη Ι. Καραβίτη».

Η απάντηση του ΑΠΕ:

«Μετά την αντίδραση ορισμένων μέσων ενημέρωσης για τη διόρθωση τηλεγραφήματός μας την περασμένη Παρασκευή 11/4/2014, υπό τον τίτλο “Γερμανία: Μήνυμα στήριξης της γερμανικής κυβέρνησης φέρνει στην Αθήνα η Αγ. Μέρκελ, αναφέρεται σε ανακοίνωση της Καγκελαρίας”, το ΑΠΕ-ΜΠΕ απευθύνθηκε στην πρεσβεία της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στην Αθήνα, για την ακριβή μετάφραση της επίμαχης παραγράφου που περιλαμβάνεται στη σχετική επίσημη ανακοίνωση της Καγκελαρίας.

Σύμφωνα με την απάντηση του Γραφείου Τύπου της πρεσβείας, η ακριβής μετάφραση έχει ως εξής:

“Επιπλέον, η επίσκεψή της αποτελεί μήνυμα ότι η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση θα συνεχίσει να υποστηρίζει τα επιτυχημένα μέτρα της Ελλάδας στον τομέα της δημοσιονομικής εξυγίανσης”.

Ακολουθεί το κείμενο της απάντησης του γραφείου Τύπου της πρεσβείας της ΟΔ Γερμανίας στην Αθήνα:

“Thank you for contacting us on this matter. Herewith the Embassy would like to clarify the meaning of the text you asked us about:

“Moreover, her visit is a signal that the Federal Government will continue to support Greece’s successful measures in the field of fiscal consolidation.”».

Το «ζουμί» της απάντησης του ΑΠΕ είναι ότι το εθνικό Πρακτορείο Ειδήσεων δεν εμπιστεύεται την ανταποκρίτριά του αλλά την... Γερμανική Πρεσβεία(!), η οποία με τη σειρά

της έδωσε απλόχερη στήριξη στο ΑΠΕ.

Εκτός αυτού, το Πρακτορείο δεν απαντάει σε καμία από τις κατηγορίες για πολιτικές πιέσεις που απηύθυνε η δημοσιογράφος.